

ידין: אבל באותם הלקטים שראית היה ביטוי לדעה שלך

או לא? זו השאלה שאני שואל. נניח שאמר

שיש דעה כזו, בלי להזכיר את שמך, אבל אנחנו חושבים כך וכך?

י. זעירא: לא זכור לי שראיתי דבר כזה. לא ראיתי

שבלקט צויין הסתייגות או הצגת הדעה וקשה לי

לומר שאני זוכר את כל הלקטים, אבל למיטב זכרוני לא ראיתי בכתובים כמה

נקודות עיקריות שהעליתי פה, ואני אבקש גם רשות לנגוע בהן.

לנדוי: איך התנהלו המפגשים האלה? האם זה נסתיים

באיזה סיכום על ידי ~~אני~~ תא"ל שלו?

י. זעירא: כן, זה הסתיים בסיכומים, וחלק מהסיכומים

לפחות סיכום אחד, אני זוכר בפירוט, זה היה סיכום

שנגע לענין של הגעת יחידות, חטיבת שריון סורית 47 מחומס לאזור הדרום,

ויחידת גישור,

לנדוי: זה נזכר במכתב שלך?

י. זעירא: כן. אז אני רוצה לציין מה היה הסיכום. הסיכום

היה שזה שווה בדיקה, שהנושא הזה שווה בדיקה.

אגרנט: הסיכום היה שהנושא הזה טעון בדיקה?

י. זעירא: כן. ואני רוצה לציין שהיתה באותה ישיבה

התנגדות חזקה מאוד של עוזר ראש אמ"ן לעניני

מחקר, תא"ל אריה שלו, למחשבה שהועלתה שם שלתנועת היחידות יש מגמה שהיא לא הגנתית.

לנדוי: מתי היתה הישיבה הזו?

י. זעירא: אני לא זוכר תאריכים, אבל זה היה בשבוע שלפני

המלחמה. זה היה כמה ימים לפני המלחמה.

אז.

- 15 -

לנדוי:

איך לך רישום?

י. זעירא:

לא. אני זוכר שסגן אלוף עמוס גלבוע,

ראש ענף 5 לשעבר. ענף 5 היה הענף הסורי-לבנוני-עירקי.

ידין:

לא היה סגן אלוף יערי?

י. זעירא:

אבל עמוס גלבוע הוא לשעבר, לפני אבי יערי.

ועמוס גלבוע נחשב לבר-סמכא בנושא הצפוני, כלומר

סוריה, לבנון ועירק, והוא טען וחזר וטען כמה פעמים שמה שקורה שם, כלומר,

תזוזת שתי היחידות האלה זה לא תנועה הגנתית, לא תנועה בעלת אופי הגנתי.

ובפעם האחרונה שהוא אמר את זה בלי רשות, כי הדברים ממש התפרצו מפיו, איימן

עליו שישליכו אותו מהחדר. כי היתה פה עבירה משמעתית, הוא דיבר בלי רשות,

אחרי שהוא גמר את זכות הדיבור שלו, והוא היה איתן בדעתו.

ידין:

זה בחור בלונדוני?

י. זעירא:

לא.

ידין:

הוא היה אחראי על הירדנים?

י. זעירא:

לא, האחראי על הירדנים זה סגן אלוף יאז'ר.

הוא היה בזמנו בנושא המצרי. הוא בחור ממושקף

עם שער כהה. הוא נחשב בר-סמכא לנושא הצפוני.

לנדוי:

מי איים לזרוק אותו מהחדר?

י. זעירא:

תא"ל אריה שלו. לא בגלל הדעה שלו, אלא בגלל שהוא

התפרץ באופן והמשיך לומר את מה שעל הלב שלו.

כמו-כן אל"מ מרושי, ציינתי את זה במכתב, אני לא יודע אם אני צריך לחזור על זה -

אל"מ מרושי (הוא עבד את שמו, איננו זוכר את שמו העברי). תפקידו - ראש המחקר

הבסיסי. הוא הביע אותה דעה שהביע סגן-אלוף גלבוע, שלא נראה לי שהמהלכים הסוריים

הם מהלכים הגנתיים והארגומנט של שניהם היה שתכנית הגנה של הסורים מוכרת.

הארגומנט של שניהם היה שתכנית ההגנה הסורית מוכרת, זו תכנית בשם "סמוד", ובתכנית הזו לא מופיעה חטיבה 47 משוריינת כחטיבה שעויה ליטול חלק בתכנית ההגנה.

ידין: רצייתי לשאול אותך: לפי המכתב הזה, סעיף ו'

לא היה ברור לי - אם אתה ציינת את העובדה הזו?

י. זעירא: אני צייצתי בפירוש שחטיבה 47 נעה דרומה ולמה

ציינתי, אני רוצה לחאר את הנסיבות:

כשלאחר מכן הופיעה גם ידיעה

מפורשת שהחטיבה הגיעה. אבל אנש זוכר בפירוש שהעליתי את הנקודה,

זיהינו את חטיבה 47 הסורית כחטיבה שהגיעה לאזור הדרום בסוריה.

את זה אני זוכר ממש היטב באופן חד.

ואחר-כך שאל אל"מ מרושי, באותו הקשר,

אם יש לנו פה נושא הגנתי לשם מה הורידו ציוד גישור מרוסטן שבאזור חומס

לאזור החזית? זו היתה השאלה שהוא שאל.

מה הוא שאל?

אגרנט:

למה הורידו ציוד גישור מאזור המרכז בסוריה

י. זעירא:

לאזור החזית. כלומר, נשאלו פה שתי שאלות רציניות.

אחרי כן ר.ב.א.

לפני כן רשמה א.ו.
ר.ב.א

ועדת החקירה - 14.3.74

ישיבה ק"ד (בקר)

העד: ס"א י. זעירא

היו"ר אגרנט:

אני לא מבין את הנקודה הראשונה.

י. זעירא:

אני אחזור על כך.

אני זוכר שזוהי

הנקודה שאני העלתי אותה וחברי למחלקת מחקר טענו - שחסיבה 47,

לא נמצאת שם מסיבות הגנתיות.

לגדוי:

אולי תסביר לי בה דמננות זו ות ההבדל בין

הבינה רשתית, התפקיד הערכתי של הבינה

הרשתית וההערכה במחלקת מחקר?

י. זעירא:

זוהי דוגמא, אבל זוהי גם דוגמא מחקרית.

זה לא רק דוגמא של בינה רשתית. הדוגמא שנחתה

יש בה גם מהדוגמא המחקרית. עכשיו אני באמת רוצה לענות על השאלה החשובה הזו שהיא

באמת שאלת מפתח.

תפקיד הבינה הרשתית היא, כפי שאנחנו רואים

את זה דוקטרינרית, לשחזר את תכנית הקשר של האויב, על כל מרכיביה, על מנת: א)

כדי שנוכל לקיים האזנה. ואני רוצה פה להסביר ברשות הועדה. כדי שאני אקיים

האזנה, אני חייב לדעת מהו מאגר התדרים של האויב. שאני אדע איפה להמתין לרשתות

של האויב. זהו דבר ראשון. היות והתדרים הם לא קבועים, הם משתנים,

והמאגר

נמצא היום ברשות ה-ב.ה. הרי ברבע שאני יוצר יכולת לדעת את מאגר התדרים, אני

ישיבה ק"ד (בקר)

הער: ס"א י. זעירא

י. זעירא:

יכול לעשות האזנה. אני יכול לקיים האזנה.

אנחנו זה אמ"ן?

י. ידין:

אנחנו זה 848.

י. זעירא:

לשם מה?

י. ידין:

לשם הבנת החמונה הכללית ולשם קבלת רקע.

י. זעירא:

ישיבה ק"ד(בקר)

העד: ס"א י. זעירא:

י. זעירא:

אני רוצה לתת פה דוגמא:

ואני חושב שה חשוב מאד, שאני כל הזמן מקיים קשר עם המוסד ועם

י חידה 154.

זה מקובל בהגדרת תפקידים לומר - יש לך רשות

נבנצל:

אבל לא חובה?

יש לי רשות וזה גם על סף החובה. ואני גם

י. זעירא:

מלמד את הקצינים שלי, שישתפו-פעולה, שילמדו.

חוץ מזה אם אני ארחיב את היריעה, אני אומר, שיש לי כמה הנחיות ברורות, לשים לב

בחומר שלי על דברים, על ארועים

כלומר, שיתוף-הפעולה הדוק מאד בינינו.

אבל כל זה רק מהמלחמה?

לגדוי:

לא.

י. זעירא:

יש פה שתי שאלות. לא קבלנו תשובה על השאלה

י. ירין:

של ד"ר נבנצל, הוא לא התכוון לקשרים עם המו

אלא לרשות שקבלתם לעשות מחקר.

ישיבה ק"ד (בקר)

העד: ס"א י. זעירא

י. זעירא:

הרשות לערוך מחקר קבלנו אותה אחרי המלחמה.

ראש אמ"ן הגדיר את זה בצורה כזאת, שהוא אמר,

שהוא רוצה שיהיה מחקר **גגאל** פלוז'ליסט. כלומר, לא רק גוף אחד ישלח ידו במחקר, אלא

שיהיו עוד גופים שיביעו חוות דעת מחקרית. ככה הוא הגדיר את זה. כלומר, הוא לא

אילץ אותנו, הוא לא כפה עלינו להוציא כל יום לקטים, וליצור הערכת מצב מחקרית,

אבל הוא בפירוש נתן לנו **פוי-כוח** לעשות את זה ברגע שאנחנו מוצאים זאת לנכון.

הוא הגדיר לכם את הנושא? - אם זה התראה,

ח. לסקוב:

אם זה התעצמות, אם זה תנועות, אם זה פריסה?

הנקודה המרכזית הוא הגדיר, שוב, כנושא התראה.

י. זעירא:

אבל אני רוצה להביא דוגמא מאתמול - אני

חושב שאני חייב לתת לא רק לגבי נושא ההתראה, אני באופן מעשי כאשר יש לי אני עושה

את זה גם. למשל, אתמול נוכחתי

זו דוגמא, דוגמא נכונה אגב.

אבל הוא הגדיר בפירוש, את החשיבות של נושא ההתראה בהקשר של המחקר. הוא הסביר לנו

את זה בפירוש.

באיזה צורה אתה מדווח על תוצאות המחקר הזה?

לנדוי:

אני מדווח את זה בצורה של מברקים. מברקים

י. זעירא:

בטלפוניטר.

למי?

לנדוי:

למחלקת מחקר. שהיא הצרכן של הנושא הזה, גם

י. זעירא:

למודיעין פיקוד דרום, גם לראש אמ"ן. אבל אני

מדווח את זה רק בתוך קהילת המודיעין.

אבל אתה מדווח גם לראש אמ"ן, גם לראש מחקר

י. זעירא:

וגם לצרכנים. לא רק לראש מחקר.

ישיבה ק"ד (בקר)

הער: ס"א י. זעירא

י. זעירא:
אני מדווח גם לראש אמ"ן, וגם לקצין המודיעין של פיקוד דרום.

י. ידין:
השאלה הזאת אמנם לא שייכת כל כך לנו, אבל

זה מנין אותי בקשר עם השלכה על צאצא

עניינים אחרים. אם ג'דננים ל זה, וזה גם בעקבות השאלה של ד"ר צבנצל. אם מטילים על מישהו רשות לעשות משהו, האם אין סכנה, בגלל הרשות הזאת שאולי הנושא מושך, תוזגח למעשה המשימה העיקרית של חובה?

י. זעירא:
בפירוש לא. אני חושב שבגתינת הרשות

לעסוק באספקט המחקרי, זה יפתח את התאים

האפורים של קציני ה-ב.ר. זה יפתח את המחשבה שלהם, וזה יחדד להם את המחשבה.

ואני חושב שאנחנו פה נשיג שני דברים: דבר אחד - שעוד גורם יביע דעה למה שקורה.

נדבר שני - זה טיפוח מחשבתי של אנשי ה-ב.ר. כמובן שיש לנו את המשימה העיקרית שלנו

וזה מה שציינתי קודם - הטהורה

והצופה וזה דבר שהוא גם כן משימה. אני רואה אותן כמשימה.

י. ידין:
נתנור רגע אחד לתפקידים. אני למשל ראיתי

בחומר שאתם הגשמתם, יש הערות של ה-ב.ר.

מדי פעם בפעם, שהם אינם זכנסים רק ל-א' או ב'. למשל, שם כתוב לפעמים - בקשר עם

קוד מסויים, היתה פעם ידיעה בקשר עם קוד מסויים - שאתם מעירים שם שהקוד הזה היה

בתחנות אלה ואלה ועכשיו לא. זה איפה זה נכנס תחת א' או ב'?

י. זעירא:
באחריות טהורה שלנו. כיון שזיהוי או משמעויות

של מילות קוד, זה בפירוש תחת עיסוקנו.

י. זעירא:
זה נכנס תחת בקרת המוצר המוגמד? או שזה תפקיד

נוסף?

י. זעירא:
זה בפירוש תפקיד שלנו.

י. ידין:
אני יודע. אתה נתת לנו שני תפקידים: כדיקח

הרשת, כדי שתוכלו לקיים האזנה, ב) בקרת

ישיבה ק"ד (בקר)

העד: ס"א י. זעירא:
י. ידין:

המוצר המוגמר של 848. יש ג' גם כן?

י. זעירא:

בפירושו.

י. ידין:

איזה עוד תפקידים יש ל-ב.ר. לא בזמן

המלחמה, אלא א באופן דוק טריגי?

י. זעירא:נגיד לענף יש כמה תפקידים.

אצאאאאן:

י. ידין:מה זה ענף י. זעירא:זה ענף ה ב.ר.

אנחנו אחראים, כפי שצינתי, גם על בקורת

המוצר המוגמר. אנחנו למעשה משמשים כקצין המודיעין של היחידה בכל גושא הידיעות.

כלומר, כל אצאאאא הידיעות שהתקבלו לפני המלחמה אני דיווחתי אותם, בתוקף תפקידי,

למפקדת היחידה. דבר נוסף. אגב, אני רוצה לציין גם, שבעקבות הידיעות האלה היחידה

גם גקטה צעדים פנימיים בתוך היחידה, כתוצאה מהידיעות האלה. אצאא

אתם מוסרים את הידיעות כמו שהם או שאתם

הי"ר אגרנט:

עושים גם ניתוח?

כן, ניתוח מחקרי של הידיעות אנחנו לא עושים.

י. זעירא:

אבל במידה ויש לנו הערות ב.ר., אנחנו חייבים

להוסיף אותם.

מה ז א מה שאתה אמרת?

י. ידין:

שגוגע בדברים תקשורתיים ולא בדברים

י. זעירא:

שקשורים בטכסט, בחזקן של הידיעה.

בהכנת הידיעה?

הי"ר אגרנט:במידה שזה קשור בזיהוי אוי. זעירא:

בתרגום, זה אנחנו. אבל במשמעות הצבאית של זה

590^ר

ר.ב.א

- 30-27 -

ועדת החקירה - 14.3.74

ישיבה ק"ד/בקר

העד: ס"א • זעירא

• זעירא:

זה לא אנחנו. זו הגדרת התפקידים.

י. ירדן:

למעשה ב.ר. צריך, באופן תיאורטי או לא תיאורטי

להיות בכל גורם איסוף, יש לו ב.ר. שלו או לא?

כמובן ההשלכות הן אחרות.

י. זעירא:

לא. אתה א התכונות לכל סוכנויות האיסוף?

י. ירדן:

לא. אתם זה 848, אגף גיקה את מה שאמרת קודם -

יחידת איסוף אחת 154, יש להם משהו מעין

פונקציה של ב.ר. ביחס למקורות של עצמם?

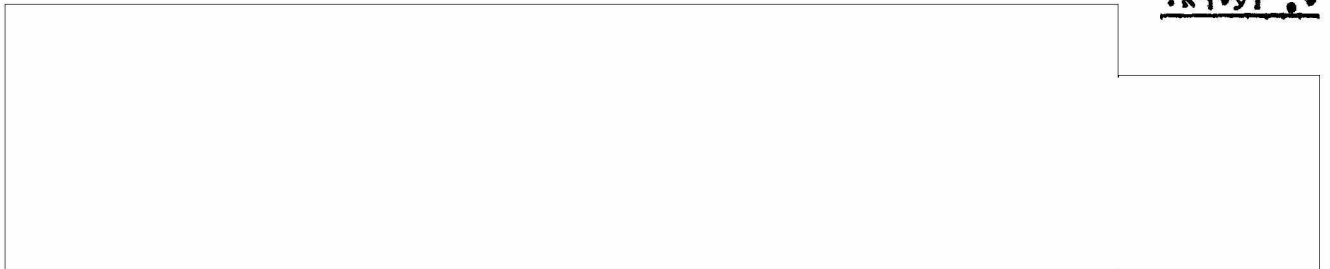
י. זעירא:

לא יש להם נושא של הערכת מקורות.

י. ירדן:

זה לא ג'ננס תחת ב.ר.?

י. זעירא:

המשך דבריו רשמה ש.א.

5903

ידין:

יש לי כוונה אחרת ואני אגיד אותה בדין, אתה אולי תסביר לי. אם אני הבנתי נכון, כשאתה אומר בדיקת טיב הקשר ההוא - של האויב, טיב הקליטה - לא קלטתם טוב. יכול להיות שמתקבל הרושם שלא קלטנו. צריך להגיד: למעשה היה אות ולא קלטנו, או "הוא מגמגם", "הוא משקר", "הוא שיכור". כי על הנזיר לא רואים את זה.

י. זעירא:

בפירוש כן, כי זה באחריותנו.

ידין:

האם, למשל, אותו דבר לא קיים גם במוסד? צריך להיות, אולי כן קיים. אבל אני מתכוון למשהו אחר. כאשר באה הידיעה ~~אז~~ המוסמכת הסופית מהסוכן, זו כבר ידיעה. אבל הידיעה הזאת לפעמים מגיעה כתוצאה מ"חקרנו אותו פעם אחת" ו"חקרנו אותו פעם שניה", הוא הלך הביתה", "שתה בירה", אחר-כך בא ואמר אחריו שהוא ישן עשר שעות", וכו' וכו'. ואמרנו לו, הוא לא יכול היה להגיע אלא מתרתיים... כלומר - לעצם התהליך של השגת ידיעה ממודיעין יש לפעמים משמעות ערכית. מי עושה את זה? המוסד נותן לכס?

י. זעירא:

לא. המוסד לפעמים נותן הערות שהידיעה התקבלה בשיבוש.

ידין:

לא, זה הצד הטכני. אני ~~אמאאאאא~~ מדבר על הסוכן.

י. זעירא:

לא, המוסד לא עושה.

ידין:

לא צריך שהיה דבר כזה?

י. זעירא:

אני חושב שזה בא לידי ביטוי בהגדרת הערכת השדה של הידיעה. והערכת השדה של הידיעה -

הרי לכל ידיעה שמתקבלת מסוכנים יש דבר שקוראים לו הערכת שדה. זה בא לידי ביטוי בהערכת השדה.

ידין:

אתם לא מקבלים עבודת ב.ר. מוסדית על עבודתם

הם.

לא.

י. זעירא:

שא

ידין:

אני רוצה להבין. אם סוכן לקח לו שבועיים זמן

להגיע למקום הפגישה בגלל סיבות טכניות שלו,

ולכן הודיעה הגיעה שבועיים אחרי שכבר היחה אצלו - חייבים לציין את זה? מציינים את זה?

י. זעירא:

בהחלט. יש תאריך הידיעה ויש תאריך קבלת הידיעה-

ואלה שני תאריכים שונים לגמרי. יש תאריך התרחשות

הידיעה ויש תאריך קבלת הידיעה.

ידין:

זה באופן ממוצע. אבל לפעמים צריך להסביר מה

קרה שיש פה ששה ימים הבדל.

י. זעירא:

יכולות להיות הרבה סיבות.

ידין:

השאלה היא אם משהו עושה את העבודה הזאת ואתם

מקבלים זאת.

י. זעירא:

לא. אל הכתובת הסיבה לא מצוינת.

. אז זה מקרה פרטי, אבל ככלל אני לא חושב שקדאי שקצין

ב. יהיה יותר מדי מעורה בענין הזה. זה לא טוב.

לסקר :

י. זעירא :

ידין :

הסו"ר אגרנט :

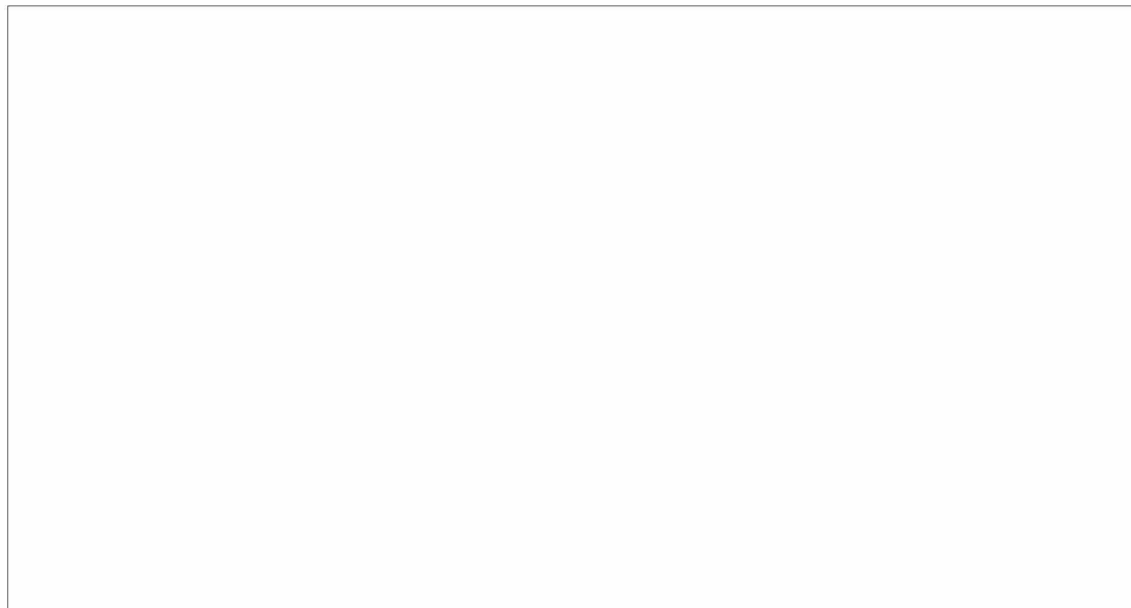
י. זעירא :

ידין :

י. זעירא :

ידין :

שא

י. זעירא:יריין:

אני שואל, מפני שאחת הסיבות לפסילת אותה הכתבה על ירי המחוקק, אחת הסיבות הייתה. לא ידוע לנו מבצע בשם

זה ולכן הם הטילו ספק במהימנות המקור מבחינה זו.

הסוגיה הזאת לא נהירה לי.

י. זעירא:

ביחס ליריעות עצמן. קצדם עוד לגבי המפגש הזה אצל חת-אלוף שלו: האם אתה הצבעת על הדברים האלה, כל אחד

לנדאן:

כפני עצמו, או האם הבעת בפירוש או לפחות במשתמע איזה מסקנה גם שנובעת?

אני הצבעתי בפירוש ואני אמרתי שיש פה תופעת שהם

י. זעירא:

בשום פנים ואופן לא גראות לי הגנחיות. אש לי כמה

דוגמות. אני אמרתי דבר אחד, לגבי התזונה הגדולה שלא שיירות עם ציוד ותחמושת לאיזור ים סוף, לזעפרנה ולרס ררב. אני ציינתי שדבר יוצא דופן שכתרגיל שולחים תחמשת על משאיות בכמות עצומה כזאת. התשובה שקיבלתי מתת אלוף אריה שלו הייתה, אגב את התשובה של חת-אלוף שלו לא ציינתי פה במכתב, יש השיבות אולי שאני אציין אותה: שיתכן שיש לנו פה תרגול על אמת של תכנית האב ההתקפית המצרית.

5912א

לסקוב:

זה בקשר עם התחריר?

י. זעירא:

זה בקשר עם סעיף א'3. אני ציינתי שבכל התרגילים

זכורים לי, אני לא ראיתי תנועה כזאת ערה רצינית

עם תחמושת. התשובה שקיבלתי: יתכן שזה תרגול על אמת של תכנית האב, כלומר - תרגול

חי של תכנית האב ההתקפית.

היו"ר אגרנט:

אולי זה מבצע של אמת?

י. זעירא:

לא. אצאצא אני אמרתי שמהתרגילים הזכורים לי

לא היה דבר כזה. אני רציני להוסיף. היו עוד כמה דברים

אצאצא

היו"ר אגרנט:

והתשובה שקיבלת היתה?

י. זעירא:

זה מה שאני אמרתי: יתכן שיש פה תרגול, תרגול חי,

תרגול על אמת של תכנית האב ההתקפית המצוית.

ידין:

כלומר - שרוצים לעשות את התרגול בחנאים ממש כאילו

זו מלחמה.

י. זעירא:

אבל אני זוכר שציינתי שזו היא תחמושת חיה. זה

אני זוכר כאילו שזה היה עכשיו. דבר נוסף שאני

הזכרתי בפירוש - ענין של העברת כוחות של הקומנדו הימי המצרי מאיזור אלכנדריה

לאותו אזור. אני זוכר שדיווחתי מיד גם למפקד היחידה, לאלוף משנה בן-פזות

אני לא זוכר באיזה שעה דיווחתי, אבל אני זוכר שזו אחת מהידיעות שנראו לי כמפוצצות

שדיווחתי עליהן למפקד היחידה. זה היה נדמה לי בשעות הערב, עם התנדוּעה לאיזור רס דרב.

כי זה דבר שבאמת פרס את העין.

היו"ר אגרנט:

למי דווחת?

י. זעירא:

דיווחתי בנוסף גם למפקד היחידה שלי.

לנדא:

ז"א - אני מביין שעמדתך היתה : היות וזה איגוד
תרגיל ומדובר בתנועות כל כך גדולות, צריך להתריע.

י. זעירא:

אלה תנועות שדומות להן - כפי שאמרתי - לא זכויות
לי מתרגילים קודמים.

לנדא:

בעיניך זה היה עניין יוצא דופן?

י. זעירא:

כן. באותו הקשר היות וזה אותו איזור / אני זוכר
שדיברנו גם על עניין הקומנדו הימי, שהמצרים מזיזים
מאיזור אלכנסדריה כלי שיט וגם כח אדם, גם לוחמים של הקומנדו הימי לאותו איזור.

לנדא:

לא הבנתי כל כך מה שאתה אומר בסעיף ה' אצלך. "לשאלת
עוזר ראש אמן למחקר השבתי כי הכינוי תחריך 41 שהיה
שם הקוד לתרגיל אשר עמד להתבצע לא הופיע בחומר בהקשר עם הפעילות המצרית שהתבצעה
באותו זמן .

את זה במיוחד.

אחרי כן א *

ועדת החקירה - 14.3.74

ישיבה ק"צ - בוקר

העד: סא"ל יוסף זעירא

לפני כן ש.א.

א.י.

סא"ל י. זעירא:

אני אפרט פה דבר דבר. בדרך כלל כשמחקיים תרגיל

מצרי ושכמסגרת התרגיל יש תנועות ומהלכים צבאיים הרי

ואנו דנו שם על הענין הזה של התרגיל ואז שאל

חת/אלוף אריה שלו האם גם פה במברקים שהועברו צויין שם התרגיל והתשובה שלי בפירוש היתה לא, אלא במקרה של תרגול, תרגול קשר [ ] של אחת מהדיוויזיות המצריות, דיוזיות ההגנה האוירית שהעבירה מברקים לא אמיתיים, לזה אני קורא מברקי סרק לצורך תרגול קשר.

לנדוי.

לא כדי להונות?

סא"ל זעירא:

לא. מברקי סרק.

וזה במפרוש באותה ישיבה, מעל ומעבר לצל

צילו של ספק...

ידין

הם לא היו מסומנים [ ]

סא"ל זעירא

לא.

לנדוי.

זאת אומרת ששתי היחידות האלה התנהגו פאילו יש

תרגיל?

סא"ל זעירא

ועדת החקירה - 14.3.74

ישיבה ק"צ - בוקר

העדי סא"ל יוסף זעירא

א.י.

אני לא הבינתי עדיין את הפסוק האחרון פה. מילת

יו"ר אגרנט:

הופיעה רק בשתי משימות...

סא"ל זעירא

יו"ר אגרנט:

סא"ל זעירא.

יו"ר אגרנט:

סא"ל זעירא

זה היה חלק מההונאה לפי דעתך?

ידין

לא.

סא"ל זעירא

נבנצל

סא"ל זעירא.

מה היתה התגובה להודעה שלך הזאת?

ידין:

קשה לי לזכור איך אריה הגיב במקום, אבל זה דבר

סא"ל זעירא.

שאנחנו גם ביחידה היינו ערים לזה וגם באותן ישיבות. אני לא זוכר איך אריה הגיב.

מה היתה מטרת הכינוי הזה? אתהאומר שבכלל לא השתמשו,

יו"ר אגרנט:

מה היתה המטרה?

א.י.

ועדת החקירה - 14.3.74

ישיבה ק"צ - בוקר
העדף סא"ל יוסף זעירא

סא"ל זעירא:

אני רציתי להוסיף עוד נקודה, שאולי אנו עוד נגיע אליה

בסעיף ט'....

אולי עוד בענין התרגיל....

לנדוי.

אלה זוכר מה הייתה התגובה של שלו?

ידין

אני לא יכול לזכור.

סא"ל זעירא:

אני שואל את השאלה הזאת בגלל סיבה אחרת לגמרי.

ידין.

היות ואחה אומר לי שסא"ל גלכוע או מישהוא

מרושי...

סא"ל זעירא.

אז בגלל משמעת אמרו לו נוציא אותך מהחדר. פה ~~בעיני~~

ידין

באה אליך בעיה מקצועית מסויימת שאחה אומר שלו זה, זה כך ולא כך.. מה הייתה התגובה

על זה?

קשה לי לזכור.

סא"ל זעירא:

למה אני שואל את זה? כי אתה אומר שאתה קבלת את החומר

ידין.

עכשו, אני לא ידעתי, אתה ראית גם חומר של מוסד ושם אנו רואים ידיעות מכמה חדשים

מקודם, באופן מיוחד בקשר עם הכוננות של מאי שאחד המקורות החשובים שאני כמעט

בסות שהגיעו גם אליכם, אומר שהמלחמה תתחיל בצורה של תרגיל אז מה זה משנה כרגע

ועדת החקירה - 14.3.74

ישיבה ק"צ - בוקר

העדי סאלל יוסף זעירא

א.י.

אם פה הצורה החיצונית זה תרגיל או לא תרגיל? מבחינת הערכה שלכם?

סאלל זעירא כן. אנו תמיד הערכנו שהמלחמה תתחיל בצורה

של תרגיל וזה על סמך זה שלמדנו הרבה מאד את הפרשה הצ'כית.

ידין מי למדנו? מה זה למדנו? זה אתה למדת?

או מי למד?

סאלל זעירא גם אני למדתי, גם אחרים למדו.

ידין כמה זה התבטא?

סאלל זעירא זה התבטא, אני אולי אחזור כמה שנים קודם.

בשנת 69 היינו במדינה באירופה ושם שמענו סקירה איך למעשה היתה הפלישה לצ'כיה

כשחזרנו היתה תקופה מסויימת פורום התראה שבראשו ישב, כמיטב זכרוני, עוזר

ראש אמ"ן, ואז אנחנו דברנו גם על הפרשה הזאת וגם על כל נושא הסימנים המעידים

להתראה. והיו גם סכומים, בם של מח' מחקר והיו גם סימנים מעידים להתראה,

אצלנו ביחידה וזה קיים עד עכשו. העדכון אגא האחרון

שלהם היה במאי 73. הוצאנו אז מסמך של סימנים מעידים   להתראה ואנו

בפרוש ערים לענין של התרגילים, יותר מזה....

לנדוי רגע, הוצאת משמך למי? למודיעין שדה?

סאלל זעירא לא. א'מח' מחקר הוציאה איזה מסמך. וסימנים

מעידים   להתראה, מסמך כזה נמצא ביחידה 848 והעדכון שלו האחרון היה

בחדש מאי 73.

לנדוי אולי אפשר לקבל את המסמך?

סאלל זעירא בבקשה.

ידין אחד הסעיפים שפה הוא   ....

ועדת החקירה - 14.3.74

ישיבה ק"צ - בוקר

א.י.

העד. סא"ל יוסף זעיראלזה רצייתי להגיע אבל הועדה בקשה שנחזור לנושא סא"ל זעירא.

הקודם. זה נושא שאני רצייתי לנגוע בו. בפרוש רצייתי לנגוע בו.

אחהאמת שחקרתם? ידיןחקרנו. אנו שמענו, ידענו והערכנו שמלחמה עלולה סא"ל זעירא:

להתחיל בצורת חרגיל ויש גם הנחיה קבועה ביחידה לגביה על כל חרגיל, כשתרגיל ברמה של דויזיה....

זה בדיוק מה שאני רוצה לשאול אותך. אז אם ככה היות ידין

ותרגיל עצמו הוא כבר סימן התראתי אז אם כך עצם העובדה שיש תמרון זה כבר התראה.

אז מה הביעה היתה פה להחליט אם זה תמרון או לא? נניח שזה תמרון אז זה כבר

בעצמו התראה.

כן אבל זו שאלה שצריך לשאול את המחקר. כוון שמבחינתו, סא"ל זעירא

מבחינת היחידה, אני יכול לציין את זה גם בשם מפקד היחידה כי אני גם חותם בשמו

שהיחידה לקחה את זה ברצינות גדולה מאד למרות שזה כביכול תחריר ולפי מיטב

ידיעתי המפקד שלי גם רצה לגייס מילואים, את מילואי היחידה. מבחינתי, צעדים

שאני נקטתי, אני הורדתי קציני ב"ר לבסיסים. והיינו במערך מבחינת ב"ר, פרוש

מוכן לתספל בתרגיל גדול, תרגיל גדול מאד.

אבל ממובן, כאשר ההנחה היא שככל שזה יותר אמת, נראה לנדויכאמת זה יותר תרגיל, למשל, זה יכול להיות גם כן תרגול?אבל יש פה נקודה. ואת הנקודה הזאת אני הגשתי כי היה סא"ל זעירא

לנו על זה חומר גלוי.

ועדת החקירה - 14.3.74

א.י.

ישיבה 2 ק"צ - בוקר

בעד: סא"ל יוסף זעירא

--	--

וזוה סימן, סימן מעיד. ולזה התייחסנו, ממש התייחסנו לזה.

ידין

מה הייתה התגובה?

סא"ל זעירא:

אם הייתי יודע אז שאצטרך להעיד אז הייתי מצלם כל תו. אג

אבל אני לא יכול לזכור את תוי הפנים.

ידין

זה בא לידי בטויי?

סא"ל זעירא.

אני כמעט בטוח שזה צריך היה לבוא לידי בטוי. האמת

היא שאני לא עברתי על הלקטים לפני שבאתי לוועדה אני פה מתיחס רק לדברים שלי.

לנדוי

אני רוצה עוד פעם לחוש את האוירה באותו מפגש. אחת

זכור לשים על השולחן סימנים ידועים ולאמר טוב תעריכו את זה כפי שאתם מעריכים

או אחת יכול לזעוק, זעקה מרה שפה אתם עומדים לעשות שגיאה פטלית. מה מהשניים

או משהוא מבין השניים.

סא"ל זעירא

כן. אני חייב לאמר שביום חמישי בערב אני גם התקשרתי

לראש אמ"ן הכיתה (4.10) האמת היא שתוך עקיפה גם עקפתי פה את מח' איסוף,

התקשרתי ישר לראש אמ"ן והודעתי לו שיש פה כמה סימנים שהם מאד מדאיגים ובקשתי

גם לקבל אישור להפעיל עוד איזה אמצעי מאד מאד מסווג.

לנדוי

אשה בקשת? זה לא ענינך לבקש.

סא"ל זעירא.

אבל הרגשתי צורך אז בקשתי.

אחרי כן מ.ט.

5920

לפני כן רשמה אי

- 51 -

ועדת החקירה - 14.3.74

מט

ישיבה ק"ד (בוקר)

סגן אלוף יוסף זעירא

לנדוי: זה צריך לבקש מפקד היחידה?

י. זעירא: זה קשור לדגלי, לאחר מכן התקשרתי גם למחלקת האיסוף, כי הם

המחלקה שמתאמת אותנו. התקשרתי אליהם ואמרתי לכם: רבותי, לדעת

צריך לעשות את זה, את זה ואת זה,

נבנצאל:

י. זעירא:

נבנצאל: בפירוש אמרתי

י. זעירא: בפירוש אמרתי.

לנדוי: ומה היתה תשובה ראש אמ"ן אליך?

י. זעירא: תשובת ראש אמ"ן היתה כזאת: אנחנו רוצים עוד לשמור על בסחון

ולמען בסחוננו אנחנו כרגע לא נפתח אותו.

לנדוי: אתה נסית להתוכח אתו, לא בתור קצין אלא בתור בן-דוד?

ישיבה ק"ד (בזקר)

סגן אלוף יוסף זעירא

י. זעירא: כן. בסך הכל יש לי שיחה די חפשית אתו. לכן אומרם הלב

שוחח דם כשאני צריך לדבר פה על זה. אבל אמרתי שבמיטב

הכרתי אנחנו צריכים לפתוח אותו. יש דברים מאד מדאיגים.

היו"ר אגרנט: הוא אמר שלמען בסחון לא נפתח אותו?

י. זעירא: כן, בשלב זה הוא אמר: למען בסחון לא נפתח אותו.

ידין: אתה מכיר את ? זה טוב?

י. זעירא: כן.

ידין: זה כבר עניין של הערכה עכשיו. אתה מניח שאם היינו פותחים

ביום רביעי או חמישי בלילה, היה יכול להיות שם

חומר כי נאמר לנו שפתחו אותו

ביום ששי בלילה, וכל החומר שהיה שם, היה שגרתי.

י. זעירא:

אני מעריך

זה היה צריך להתכבא שם.

לנדוי: אלא אם המצרים נזהרו שם עד כדי כך שהשתמשו רק ברצים.

ישיבה ק"ד (בוקר)

סגן אלוף יוסף זעירא

י. זעירא: אני רוצה לומר דבר כזה. המצרים לא יכולים להזיז צבא, להערכתי,

ולהכיין אותו למלחמה בהסתר. אי אפשר להזיז שיירה בהסתר ואי אפשר

לעשות פעילויות ג' אחרות בהסדר. מה שהם צריכים לעשות, זה למצוא כיסוי, ולכן

אני חושב שהיה חשוב לקבל תמונה יותר מוחשית למחקר. שהמחקר יקבל תמונה יותר

מוחשית ממה שקורה. יש דבר אחד שאני לא הבנתי אצל המחקר ואני לא מביין עד היום.

אנחנו הזרמנו הרבה מאד ידיעות על תזוזה של שיירות לכיוון התעלה ועל ציוד גישור

לכיוון התעלה בפורט סעיד. [ ]

אני לא ראיתי הזדעקות כפי שאני צפיתי. קודם כבר ציינתי שהיך [ ]

הרבה ידיעות על תזוזה של כוחות. אבל כיום חמישי אחרי-הצהרים, כשקיבלו תוצאות

של צילומי אוויר, וראו את הריכוזים ואת הסנקים

לסקוב: הם ראו אותם רק ביום ששי בבוקר.

י. זעירא: ביום חמישי בערב התקשר אליי יונה כנדמן, גאאאאאאאאאאאאאאאאאאאאא

גאאאאאאאא, ואמר: יוסי, יש פה משהו שגם אני לוקח אותו כבר

יותר ברצינות. אז התקשרתי עם אלוף משנה בן-פורת שהיה בביתו של אל"מ אברהם ארנן,

ואמרתי לו כהאי לישראל: יואל, הגיעו תוצאות של תצ"א, ואפילו יונה כנדמן נבהל

מהם.

לסקוב: באיזו שעה דיברת אתם? מאוחר בערב?

י. זעירא: אני לא יכול לומר. אבל אם אל"מ בן-פורת יזכור באיזו שעה הוא

היה אצל אל"מ אברהם ארנן, אפשר לבדוק את זה.

ישיבה ק"ד (בוקר)

סגן אלוף יוסף זעירא

ידין: למה אמרת לו "אפילו יונה בנדמן"? מה זה ה"אפילו"?

י. זעירא: כי יונה בנדמן כל הזמן היה שלו ורגוע, וכשאני אמרתי - אני נורא מצטער, כל האנשים הם חכרים שלי ממחלקת מחקר וגם יונה בנדמן היה ביחסים טובים אתי, ואני מאד מצטער שאני צריך לומר מה שאני פה נדרש לומר - אבל יונה בנדמן היה רגוע. וכשאמרתי לו: יונה, אני לא מקבל את זה. איך זה יכול להיות שיש פה קורולציה כל כך הדוקה במהלכים של המצרים עם הסורים. זה דבר שצדק חמס. הוא אמר לי: זה שטויות. לכן אני אומר, שאמרתי לאל"מ בן-פורת "אפילו יונה בנדמן", זה חיזק עוד יותר. זה היה להדגשה ולחזוק.

בבנצאל: כשבסוף נפתח , הוא נתן ידיעות?

י. זעירא: לקראת שבת־היום כמה ידיעות, אבל אני חושב שאז המצרים, וגם אם נבדוק את החומר, נראה שהמצרים היו כבר בחפירות עומדים ומוכנים.

לנדוי: האם אתה מצדך הצעת לגייס מילואים ליחידה שלך?

י. זעירא: בנושא הב"ר - בפירוש כן. וביום ששי בבוקר אני פיזרתי את קורס קציני הב"ר ושלחתי את כולם לבסיסים. הרי כשהמלחמה התחילה, מצבי מבחינת קציני ב"ר היה מצוין. היה לי קורס קציני ב"ר שהיו לי שם 12 חניכים שהם קודם היו מש"קי ב"ר. ביום ששי לפני הצהריים, פיזרנו את הקורס ושלחנו את כולם לבסיסים. כלומר, למחרת כשהמלחמה פרצה, מצבי מבחינת ב"ר בבסיסים היה מעולה.

ישיבה ק"ד (בוקר)

סגן אלוף יוסף זעירא

לנדוי: האם אתה דרשת לגייס מילואים?

י. זעירא: מכוח האדם שלי - כן. אני זוכר, דיברתי עם אל"מ בן-פורת בנושא הזה ואמרתי במפורש, יש מקום לגייס מילואים.

לסקוב: באיזה יום דברת אתו? אחרי הביקור שלי או לפני הביקור שלי? זה יעזור לך? הביקור שלי היה בראשון.

י. זעירא: אני לא זוכר. אני באמת לא זוכר. הבעיה היא שעם התאריכים של הדברים האלה, אני לא יודע

ידין: אני רוצה להבין. אנחנו קיבלנו עדות מאל"מ בן-פורת שהוא ביקש מאלוף זעירא ביום 2 לאוקטובר, לגייס מילואים של יחידה 848, 150 איש. ועל זה הוא קיבל תשובה שלילית מזעירא. אבל השאלה שלי היא זאת: האם גיוס מילואים בשלב זה היה משמעותי? מה זה היה יכול לחת? כי אנחנו קיבלנו תשובה שזה אבסורד. כי 848 היא יחידה כל כך גדולה שע"י הגברת העבודה והגברת ההאזנה אפשר היה להשיג אותה דבר כמו 150 איש.

י. זעירא: טוב. אני רוצה לענות על זה. אמנם אני לא מפקד היחידה, אבל אני רוצה לענות. 848 היא יחידה גדולה, אבל הכל יחסי, גדולה כלפי מה? מה היא צריכה לעשות? כמה רשתות היא צריכה לקלוט? כמה אפיקים היא צריכה לקלוט. היא גדולה, למרות שהיא גדולה, יש כל מיני אפיקים, והיחידה לא מכסה את כולם.

ישיבה ק"ד (בוקר)

סגן אלוף יוסף זעירא

אנחנו חשבנו שכל הגברת של כיסוי תהיה משמעותית.

יריין: זה היה תלוי בגיוס מילואים?

י. זעירא: גיוס מילואים לדעתי היה יכול לתרום.

נבנצאל: זה לא יכול היה לבוא ע"י תוספת שעות?

י. זעירא: הוספנו שעות, היחידה הוסיפה שעות עבודה.

נבנצאל: שה לבד לא היה מספיק?

י. זעירא: לא. אני בפירוש דעתי היא, אני רוצה לתת לוועדה מושג. אני לפעמים נלחם על ענין של 4 או 6 אלחוטנים. 150 אנשי מילואים יכלו לתרום המון. סך הכל מבחינת תפקידי אני גם צריך לבוא ליחידה ולהציע לה תכנית להאזנה. אני מגיש גם לאג"ם תכנית האזנה. הן תכנית האזנה בסיסית והן תכנית כיסוי למבצעים. ולפעמים אנחנו רבים על בעיה של כיסוי עוד שתי רשתות. לפעמים זה נופל על שלושה אלחוטנים.

נבנצאל: מי היה צריך לאשר את גיוס המילואים?

ישיבה ק"ד (בוקר)

סגן אלוף יוסף זעירא

י. זעירא: לפי דברי אל"מ בן-פזרת, הבנתי שראש אמ"ן, אבל זו בעיה

אג"מית ואני לא אמון עליה.

הי"ר אגרנט: כמה אנשים ביקשת לגייס?

י. זעירא: לגייס אנשי ב"ר גם בזירה הסורית וגם בזירה המצרית.

הי"ר אגרנט: כמה אנשים זה בערך?

י. זעירא: בזירה הסורית יש שלושה קציני ב"ר. זה לא משמעותי מבחינתי.

יש לי בסך הכל שלושה קציני ב"ר בצפון. כך שזה לא משמעותי.

כשאני אומר לגייס את קציניהב"ר, אני לא מדבר על "בלקים", אלא על בודדים.

מבחינתי זה לא משמעותי.

הי"ר אגרנט: אין לכם אנשי מילואים שאתם יכולים לגייס בעצמכם?

י. זעירא: לא הינו.

נבנצאל: כאשר התקשרת באמצע 4 לאוקטובר בערב עם ראש אמ"ן, זה היה

המגע הראשון אתך בנושא זה?

י. זעירא: באותם הימים זה היה המגע הראשון שלי אתו.

נבנצאל: על ההופעות שלך אצל תא"ל שלו, מסרת לו פעם?

י. זעירא: לא. אני ירוחתי את הכל למפקד היחידה שלי, לאלוף משנה בן-פורת

לא לראש אמ"ן.

ביום חמישי זה היה בפעם הראשון שדיברתי עם ראש אמ"ן תוך

עקיפת מחלקת איסוף. ואחר-כך גם דיברתי עם מחלקת איסוף.

ידין: אתה התקשרת עם ראש אמ"ן, זה היה לפני הידיעות על הרוסים, או

לא? מה הריץ אותך?

י. זעירא: הריץ אותי העניין של ראש אמ"ן. זה העניין של, עד כמה שאני

זכור, זה גם היה עניין תוצאות הגיחה וגם נדמה לי שגם היה עניין

של התנועות.

ידין: לא הידיעה של הרוסים?

י. זעירא: לא היציאה של הרוסים. אני בסך הכל רק חודש אחראי על הנושא

הרוסי. אחרי המלחמה העבירו לי את הנושא של הרוסים.

היו"ר אגרנט: פנית אל יואל בן-פורת והצעת לו לגייס מילואים לענף שלך, לב"ר?

כמה אנשים זה נוספים אצלך?

ישיבה ק"ד (בוקר)

סגן אלוף יוסף זעירא

י. זעירא: בצפון יש בסך הכל שלושה אנשי מילואים, ובדרום בסך הכל

לא היה צריך לעבור את סדר הגודל של 10. סך הכל 15 איש

אבל אני לא נקבתי במספרים.

הי"ר אגרנט: את זה לא קיבלת?

י. זעירא: לא.

אבל ביום ששי בבוקר פיזרנו את קורס הקצינים, ושלחנו

את כל החניכים של אקורס קציני ב"ר לבסיסים.

ידין: אני רוצה לחזור לשאלה שעניית קודם. אתה למפקד 848

כן דיווחת מה היה באותם הישיבות?

י. זעירא: כל הישיבות.

ידין: הוא ידע מזה?

י. זעירא: הכל.

מוקדמים

יותר מזה. בשלבים יותר מאוחרים כאשר המתחות גאתה

בעיקר בסוריה, בישיבת ראשי האגפים אני אמרתי, שאמנם פה מדובר בסוריה

אבל אנחנו צריכים להתכונן לקראת מצרים, כיון שזה היה סביר.

אחרי כן רשמה אף

לפני כן מט.
או.

- 61 -

ועדת החקירה - 14.3.74
ישיבה ק"ד - בוקר
העד: סא"ל י. זעירא

ביחס ליחידה 154, אחת היית מפקדה?

לנדוי:

לא מפקדה. הייתי בשנות 1964 עד ראשית 1967,

י. זעירא:

שלוש שנים הייתי בחפקיד הפעלה במסגרת היחידה.

אז איך לך ידיעות על פעולות האחידה הזו

לנדוי:

בשנים האחרונות?

אני יודע איך היחידה פועלת, מה המשימות

י. זעירא:

שלה, אני מכיר חלק גדול מהסוכנים שלה.

אני קורא חלק מהידיעות שלה סלקטיבית לגמרי.,

האם היא נתנה בזמנך תוצאות טובות על

לנדוי:

תנועות צבא סורי, המצרי? אני אגיד מדוע -

מפני שלנו נראה שחלקה היה קטן.

הכוונה היא לגבי אנני מביין.

י. זעירא:

לא ביחס לזה.

לנדוי:

בכל אופן,

י. זעירא:

אני יודע שיש דיווח כזה.

לסקוב:

אני זוכר. כי אחרי המלחמה דיברתי עם

י. זעירא:

מפקד היחידה, שהוא חבר שלי.

איך זה היה בזמנך?

לנדוי:

בזמני

י. זעירא:

אתה עברת פו"ם?

י. זעירא:

לא.

י. זעירא:

אני רוצה ברשותך לעבור לנקודה של הביוגרפיה

י. זעירא:

שוב, כי אתה קפצת שם באשמתנו לשאלות.

התפקיד שלך היה סמ"פ בחרמ"ש. ואני בטוח שאמא עושה את תפקידך בסדר, אני לא רוצה

שלא תביין אותי נכון, אני בטוח שאמא אחת; אבל דווקא מבחינה רשמית

שזה עסק שצריך להביין עבודת מטה של קורכוסים, של ארמיות ושל בריגדות כי זה

עיקר האינפורמציה שצריכה להיות - האם אין איזה ~~לכא~~ ליקוי לכאורה פורמלי בהדרכה

הצבאית שלך?

הקורסים שעברתי עד היום בצה"ל הם:

י. זעירא:

השלמה לקורס מכ"ים (בהיותי בוגר פנימייה

לא הייתי צריך את כל הקורס), קורס מפקדי טנקים, קורס קציני אג"ם, קורס קציני שריון,

קורס קציני חבלה, קורס צניחה ולוחמה זעירה במשך חודשיים, קורס מ"פ, קורס מזרח-תיכון

שנמשך חמישה חודשים וקורס קמ"נים מתקדם.

מבחינת ההדרכה הלוחמתית שלך והקמ"ית

י. זעירא:

אני בטוח שהיא בסדר. אבל האם לא התעורר

אצלך אף פעם הצורך בשביל ב.ר.; יש דברים שאחם משיג מכוח דרך החשיבה שלו

ואני בטוח שזה הושג, אבל יש דברים שכדאי בכל זאת ללמוד, וזה עבודת מטה בדרגים גבוהים

הייתי מועמד השנה ללכת לפו"ם ואולי גם

י. זעירא:

ללימודים אבל זה בוטל. אבל בסך הכל מבחינת

השכלה צבאית אין ביחידה אדם שעבר כל כך הקבה קורסים כמוני.

ברמה גבוהה בתכונות?

י. זעירא:

נכון. ואני מנסה לשמור על השכלה צבאית.

י. זעירא:

ולמעשה נמצאת אצלי כל ספרות ההדרכה של צה"ל וגם של צבאות זרים בחלק מהדברים.

לסקוב: האם החומר הזה מוכר לך, האם עזרת

לאל"מ בן-פורת להכין אותו?

ידין: הכוונה למאה הידיעות.

י. זעירא: עברתי עליהן.

לסקוב: האם אתה יכול לקחת את המכתב ששלחת

לנו ולנסות לסמן לי מסעיף 3 א, ב, והלאה,

איזה פריטי ידיעות שעליהם אצטד במחקר, היית אומר שהם סימן מעיד שאכן כוונת

מערך החירום המצרי - התקפה? איזה מהידיעות ששיתות שהיו לך, הרי דיברו על

מערך חירום - איזה מהן הן בהחלט אינדיקטיביות: על הגבוה, סבירות גבוהה (הבי

יש לכם ז'רגון של סבירות גבוהה וסבירות נמוכה) תן לי את זה אפילו במונחים כאלה

שהם סימן מעיד שנניח שכוונת מערך החירום, שיש סבירות גבוהה למתקפה במערך

החירום הזה. מערך חירום הא הגנה-התקפה, התקפה הגנה.

י. זעירא: למעשה מהידיעות שבסעיף 3 ציינתי פה,

לסקוב: אני מתכוון למערך המצרי.

י. זעירא: כל ידיעה שנמצאת פה היא למעשה ידיעה

שמעוררת מחשבה, אחרת לא היינו מתייחסים אליה.

הידיעות שנמצאות פה כולן מעוררות מחשבה. בגלל זה שהם עוררו מחשבה התייחסנו

אליהן.

לסקוב: סעיף 3 לא שייך למערך המצרי.

י. זעירא: נכון, זה בקשר לסוריה.

אבל גם ה'. סממנות הפרשיות בין האירועים

בין מצרים לבין סוריה, זה דבר שקשה להתעלם ממנו.

או.

← 64 -

לסקוב: זה מחשיד את ענין התמרון? אם התמרון

הוא תמרון, או התמרון או כיסוי?

זה בסעיף 3ח'.

י. זעירא: כן. כי אם זה הולך גם במצרי וגם בסורי,

איזה מק תמרון זה?

י. זעירא: יש שני דברים: האחד תרגיל. האם יש

סימנים מעידים שאומרים שהתרגיל הזה לא

כל כך כשר כפי שמתארים אותו? יש טריפה בו, עומדים לתקוף?

מישור שני של ידיעות אומרות כך:

לפנינו מערך חירום. יש סימנים מעידים שמערך החירום הזה אכן כוונתו התקפית

ולא שווה שווה התקפה-הגנה.

האם היית יכול להצביע לי על אלה מי

מהן להערכתך כפי שאמרו בישיבות שהיו אצל רמ"ח מחקר - שפה יש משהו שסימן

שמעיד או סימן שמחשיד שהמערך כוונתו התקפה?

י. זעירא: הענין של העברת הכמות הגדולה הזו של

תחמושת יש פה עוד

סעיף שלא דיברנו עליו - סעיף 13ג'

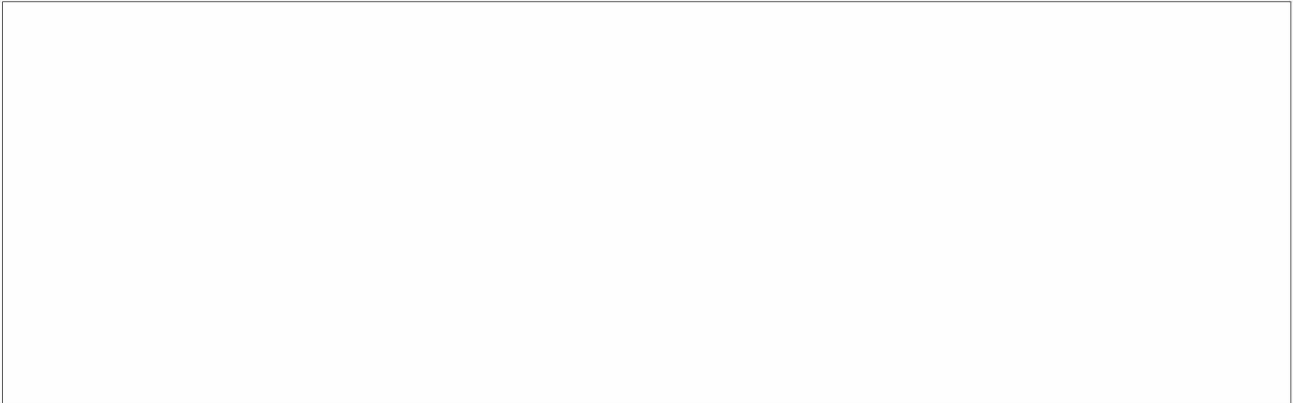
אני יכול פה להרחיב בכמה מלים?

כן.

לסקוב:

י. זעירא: למעשה יש בצבא המצרי

י. זעירא:

בהקשר זה האם יש הבדל בין נייב מצרי

לנדוי:

לנייב סורי ביחס למלה משרור?

כן, אני יודע, סך הכל אני הפניתי

י. זעירא:

את אנשי המחקר לסגן אלוף עזרא מני שהוא

השונאי שלנו. אני מכיר את הבעיה כי זה עבר דרכי. גם אני פונה אליו כשיש בעיות דקות.

נחזור לאותן הידיעות מהאספקט הקודם

לסקוב:

שצינתי. מה מהן היה מחשיד יותר שאכן

התרגיל איננו תרגיל?

איזה ידיעות?

י. זעירא:

הידיעות שיש לך בסעיף 3 במכתב שלך.

לסקוב:

זוה איננו תרגיל?

י. זעירא:

כן.

לסקוב:

יש הענין של

י. זעירא:

מדוע זה חשוב? הלא האנליקציה של המחקר

ירין:

היתה לפי הודעות של המוסד, שהם חוששים

שבשעת תמרון אנחנו עלולים לתקוף אותם ואז הם צריכים לעבור במהירות למבצעים.

למבצעים שלהם?

י. זעירא:

כן.

לסקוב:

אז יכול להיות שאז הם יעברו להשתמש בזה.

י. זעירא:

אבל מבחינתי זה מבצעי. מבצעי זה לא חרמית.

אבל האינטרפרטציה יכולה להיות שזה התגוננות. השאלה של רב-אלוף לסקוב, אם הבנתי אותה,

ידין:

~~אני~~ אני משלים אותה, - איך מתוך הידיעות האלה, ידיעה שמשמעותה לא רק

מבצעת אלא תוקפנית?

הזכרתי את ענין כלי השיט, הקומנדו הימי.

י. זעירא:

יש פה עוד נקודה אחת שרציתי לנגוע בה:

סעיף 3' - זו נקודה שהעליתי בשיחות שלי עם

אנשי המחקר.

זה נמצא בחוק מאה הידיעות?

ידין:

זה מופיע כמה פעמים. בצורה של שיחות

י. זעירא:

שאחד אומר לשני

אמרתי כמה פעמים לגורמי המחקר, אגב לא רק בישיבה הזו,

דפה אני יכול להסתמך הרבה על נסיון, כי זה לא מתחום המדעים המדויקים אלא מתחום הנסיון. והיות ואנו יודעים איך מתנהגים תרגילים, הרי לפי מיטב נסיוננו הם לא משמיעים בהקשר של תרגיל דברים כאלה. והעובדה שמצאנו לנכון להפיץ את זה.

אם & זה נכון מה שאתה אומר, אז אתה

ידין:

כופר בתפיסה הבסיסית של אמ"ן שהיתה פה

הונאה גם כלפי הצבא המצרי.

יתכן מאוד שאלה שאמרו את זה ידעו

י. זעירא:

שבאמת הולך להיות משהו. יכול להיות.

אני אומר את זה כי אנחנו קיבלנו פה

ידין:

תודה שההונאה המצרית היתה לא רק

אלינו אלא גם את הצבא המצרי. ואם הוננו את הצבא המצרי והוא אומר לו "אללוא מאכוס"

סימן שהוא יודע שהולכת להיות פה מלחמה?

אבל לפי מיטב ידיעתי המשוחחים פה

י. זעירא:

אמרן שהוננו עד כמעט למפקד הנמוך.

ידין:

עד כמה שאני זוכר שה היה

י. זעירא:

ידין:

כן.

י. זעירא:

אז אתה מסכים אתי שאם מקבלים את מה שאתה

ידין:

אומר זה פוסל את האפשרות שהיתה הונאה?

או שמיסובות כלשהן הם היו שותפי סוד.

י. זעירא:

אבל זה תשובה היפוטטית, זו הערכה.

אני מדין שעניית לחשובת פרופ' ידין שאתה

אגרנט:

שאתה דיווחת על ההערות האלה שאתה

מעליית בדיונים?

(א) דיווחנו את זה רגיל.

י. זעירא:

(ב) התייחסנו לזה.

לראש היחידה שלכם?

אגרנט:

כן בפירוש.

י. זעירא:

יש עוד מישהו אחר?

אגרנט:

בפורומים ההם שפגשנו. יש עוד דבר אחד:

י. זעירא:

השיחות השוטפות בינינו ובין מחלקת מחקר.
למרות

במשך ניהול שיחות ברור שכל צד משמיע מה דעתו. ענף 6, גם עם ענף 4, ~~אנחנו~~ שבעניני

פח"ע, אבל היות שהאיש מבין בזירה הסורית החלפתי גם אתו דעות. הוא הזכיר לי

שאני אמרתי לו לפני המלחמה שְה לא נראה לי תרגילי. כלומר, היו פה חילופי דעות.

היו כל הזמן מגעים בינינו לבינם. אבל כמובן שלגבי מגעים כאלה אין פרוטוקולים.

(אחרי כן ר.ב.מ.)

היו"ר אגונט:

י. זעירא:

י. ירין:

י. זעירא:

י. ירין:

אין פרוטוקולים מהשיחות האלה?

אני עושה את זה בגל"ן, אני מרים טלפון בגל"ן.

כתוקף תפקידך ב/ב.ר. אתה עושה הערכת המקורות?

כן. הערכת המקורות אני עושה.

ביום שיש הגיעה ידיעה

,ויש לנו פרשה אחרת

עם הידיעה הזאת, מתי הגיעה למי שהיחה צריכה להגיע. אבל הידיעה הועברה למי שצריך היה

להגיע, ~~אז~~ בצירוף הערכה - המקור הזה לא מהמימן. זו האחריות שלך?

לא. אני יודע של מי הערכה. אני מכיר את הפרשה י. זעירא:

כך שאני רוצה להודיע, שיש לי ידע מוקדם.

בסדר. אבל אתה אומר - שאתם גם כן הערכתם מקורות. י. ירין:

איך אתם הערכתם את המקור הזה?

אני יודע שמחלקת מחקר

י. זעירא:

מתיחסת אליו לא בהערכה מלאה.

י. ירין:

י. זעירא:

י. ירין:

י. זעירא:

593^m

ר.ב.א.

- 80 - 72 -

ועדת החקירה - 14.3.74

שיבה ק"ד (בקר)

הער: ס"א י. זעירא

י. זעירא:

זכענין הזה היו

לגז גם כן חילוקי דעות עם המחקר. לא כל הדיווחים נכונים. אבל אנחנו אף פעם לא
זלזלנו בהם.

תודה רבה.

איו"ר אגרנט:

הישיבה נעולה

הישיבה החלה בשעה 9.40

- 1 -

ועדת החקירה - 14.3.74

מט

ישיבה ק"ד (בוקר)

סגן אלוף יוסף זעירא

מה שמך המלא?

היו"ר אגרנט:

סגן אלוף יוסף זעירא.

י. זעירא:

אתה מצהיר בהן צדק לומר את האמת?

היו"ר אגרנט:

כן.

י. זעירא:

אתה יודע שהעדות היא סודית, הדיון סודי?

היו"ר אגרנט:

כן.

י. זעירא:

אתה יכול למסור לנו כמה פרטים על קורות

היו"ר אגרנט:

חיך, שנת הלידה, מקום הלידה, חינוך

והפרטים הצבאיים העיקריים?

נולדתי ב-17.8.37 בישראל בפתח-תקוה.

י. זעירא:

התגייסתי לצה"ל בספטמבר 1956, לאחר

שסיימתי את הפנימיה הצבאית ליד בית הספר הריאלי בחיפה. שירתתי כ-4 שנים

בשריון, ובראשית 1960 עברתי לחיל המודיעין.

מה היה התפקיד האחרון שלך בשריון?

ידין:

ישיבה ק"ד (בוקר)

סגן אלוף יוסף זעירא

סגן מפקד פלוגת חרמש בגדוד 9.

י. זעירא:

מה עשית במלחמת סיני?

ידין:

אני הייתי תותחן סנק, אבל לא השתתפתי

י. זעירא:

בקרבנות. הייתי אז בעתודה בחטיבה 37

מילואים, ולא נטלתי חלק בקרבנות. הייתי בעתודה.

כאשר הגעתי בראשית 1960 ליחידה 848

שהיה אז יחידה 515, קיבלתי את הנושא הסורי, וארבע שנים הייתי ראש המדור

הסורי. הסורי זה גם לבנון וגם עירק. לאחר ארבע שנות שירות ביחידה 848

עברתי ליחידה 154. זו יחידה שמפעילה סוכנים, והייתי שם שלוש שנים

בתפקיד שנקרא היום ראש מדור הפעלה. לאחר מכן חזרתי ליחידה 848.

לאיזו שנה הגענו?

נבנצאל:

ראשית 1967, קיבלתי את המדור המצרי.

י. זעירא:

בראשית 1969 קיבלתי את הענף שהיום

אני עומד בראשו, ענף ב"ר, וזה עוד כמה תפקידים נוספים. כיום אני משמש

כראש ענף ב"ר ועוד אני אחראי על הנושא הרוסי בנוסף לתפקידי כראש ענף הב"ר

ונושא האלוט ביחידה 848. כשסיימתי את שלוש השנים ביחידה 154, חזרתי

ליחידה 848.

חשבתי שאתה אחראי לנושא האלחוט ביחידות

ידין:

האויב.

ישיבה ק"ד (בוקר)

סגן אלוף יוסף זעירא

למעשה זה גם אלחוט של יחידות האויב. מאז שחזרתי מיחידה 154, אני כל הזמן ביחידה 848.

י. זעירא:

הבנתי מה זה ב"ר ואני מבין מה זה הנושא הרוסי. מה זאת אומרת האחראי לאלחוט ביחידה 848.

ידין:

מכיוון שאנחנו מאזינים לאויב, את ההאזנה מבצעים אלחוטנים. לאלחוטנים קיים מנחה מקצועי שהוא קצין מטה אלחוט. קצין מטה אלחוט הוא עכשיו תחת פיקוד שלי, ואני נחשב היום ביחידה המנחה המקצועי גם של אלה שעוסקים בקליטה בנוסף לב"ר.

י. זעירא:

אתה בעצם מסביר להם את המינוח הצבאי?

ידין:

לא רק מינוח. אני אחראי על דוקטרינת התפעול של האלחוטנים.

י. זעירא:

לא על הצד הטכני?

ידין:

הצד הטכני לא. אבל בתכניות ההדרכה שלהם אני אחראי. מה הם יקבלו, מה הנקודות החשובות שצריך ללמד אותם, ומה הלקחים מכל האירועים שחייבים ליישם אותם בעבודה שלהם.

י. זעירא:

ישיבה ק"ד (בוקר)

סגן אלוף יוסף זעירא

נבנצאל:

באיזה שפות אתה שולט?

י. זעירא:

עברית, ערבית, אנגלית עם חוסר נסיון בדיבור,

צרפתית בינוני - כתיבה קצת, קריאה, אבל

לא דיבור.

ידין:

הערבית שלך היא ערבית של בית הספר הריאלי,

או נוסף על כך?

י. זעירא:

הבעיה שלי היא שבבית הספר הריאלי לא למדו

אותי ערבית כי אני הייתי בפנימייה הצבאית.

את זה למדתי כשהגעתי לצבא. עברתי קורס לערבית במשך תקופה ארוכה. הצמידו

לי גם מורה פרטי, והלימוד הכי טוב, אחרי הכל, היה בעבודה.

ידין:

אתה שולט בערבית?

י. זעירא:

בערבית - כן.

נבנצאל:

גם מדוברת וגם ספרותית?

י. זעירא:

כן. הבעיה כרגע היא שבשנים האחרונות אני

לא עוסק בתרגום אלא בעיקר בקריאת החומר

אחרי שתרגמו אותו. אבל כשמילאתי תפקיד של ראש מדור, גם הסורי וגם המצרי,

שלטתי היטב בשפות בכל הניבים, הסוריא והמצרי, והמשמעות הכי דקות שיכולות

להיות.

5891

מט

- 5 -

ועדת החקירה - 14.3.74

ישיבה ק"ד (בוקר)

סגן אלוף יוסף זעירא

מי עוזר לך

נבנצאל:

והוא היועץ המקצועי לענייני

י. זעירא:

הרוסית.

הוא יודע

ידין:

הוא יודע

י. זעירא:

מי אצלנו

ידין:

אנחנו קיבלנו

י. זעירא:

ידין:

י. זעירא:

ישיבה ק"ד (בוקר)

סגן אלוף יוסף זעירא

	<u>נכנצאל:</u>
	<u>י. זעירא:</u>

יש עוד שפוט בזירה, <input style="width: 150px;" type="text"/>	<u>ידין:</u>
<input style="width: 80px;" type="text"/>	

כן, <input style="width: 300px;" type="text"/>	<u>י. זעירא:</u>
<input style="width: 350px;" type="text"/>	

ידין: אני מתכוון ממש בארצות ערב?

יש <input style="width: 300px;" type="text"/>	<u>י. זעירא:</u>
<input style="width: 350px;" type="text"/>	
<input style="width: 350px;" type="text"/>	<u>ידין:</u>
<input style="width: 350px;" type="text"/>	<u>י. זעירא:</u>

ישיבה ק"ד (בוקר)

סגן אלוף יוסף זעירא

יש לך אותו שם משפחה כמו לראש אמ"ן. יש ביניכם
קרבת משפחה?

נבנצאל:

כן. אבא שלי ואבא שלו אחים.

י. זעירא:

יש בסח קשר בהתענינות שלך במודיעין?

ידין:

אני הרבה יותר ותיק במודיעין מאשר ראש אמ"ן,
אני הקדמתי אותו ב-4 שנים.

י. זעירא:

כגללך הוא הגיע לאמ"ן?

ידין:

אני לא אמרתי זאת. כשאני הגעתי לאמ"ן, זה
היה לפחות ארבע שנים לפני שהוא הגיע. הוא התפלא

י. זעירא:

למצוא אותי שם כי עד אז לא ידע מה אני עושה.

הוגש לנו מכתב באמצעות אל"מ יואל בן-פורת
מפקד יחידה 848. זה מכתב שלך מיום 18.2.74.

היו"ר אגרנט:

האם אתה מאשחבפנינו עכשיו בעדותך בהן צדק את נכונות תוכן המכתב הזה?

כן, כב' השופט.

י. זעירא:

ישיבה ק"ד (בוקר)

סגן אלוף יוסף זעירא

איך קרה הדבר שאתה כתבת את המכתב הזה?

היו"ר אגרנט:

מפקד היחידה, אל"מ בן פורת אמר לי, שבשיחות

י. זעירא:

עם עוזר ראש אמ"ן נעשה מחקר, כי אלוף אריה

שלו אמר לו, שנציג 848 היה בידיעת הערכת המצב של מחלקת המחקר שלהם.

ומכך הוא מסיק שהערכת המצב גם על דעת הנציג. הנציג הייתי אני.

אחרי כן רשמה אף

הערכת המצב שלהם היא על דעת מי?

היו"ר אגרנט:

על דעת נציג 848 והנציג זה אני הייתי.

י. זעירא:

נציג לאן? מחוך אמ"ן?

אגרנט:

הנציג של 848 שהשתתף במספר ישיבות שהתקיימו

י. זעירא:

במחלקת מחקר אצל תת-אלוף אריה שלו. והיות

והקביעה של תת-אלוף אריה שלו לא נראתה לי מדויקת, שמחתי להעלות בכתב

את הנקודות שאני בטוח מעל ומעבר לכל צל של ספק שאני החייחסתי אליהן

במפגשים שלי עם מחלקת מחקר.

אני חוזר ומדגיש, העליתי פה נקודות שאני משוכנע

שהעליתי אותן ודיברתי עליהן. רציתי גם להעיר שלישיבות האלה הזדמנתי

במקרה ומעשה שהיה כך היה: פגשתי את ראש ענף 6 לשעבר, סגן-אלוף בנדמן,

מה זה לשעבר?

ידין:

הבנתי לפי מיטב ידיעתי שהיום הוא לא ראש ענף 6.

י. זעירא:

היום יש היום יש שם ריאורגניזציה

בנושא המצרי במחלקת מחקר.

ממתי זה?

לנדוי:

אינני יודע ממתי זה,

י. זעירא:

אני גם לא בקיט באיורש,

אינני יכול למסור פרטים כי זה לא בנושא שלי; אני רק יודע שיש שם ענף ענף 61.

כלומר, ענף

ידין:

י. זעירא:

ענף 6

מה עושה עכשיו סא"ל בנדמן?

ידין:

אין לי מושג. מה שאני אומר פה זה יהיה משמעות.

י. זעירא:

אמרת לשעבר?

ידין:

כי אני יודע שהיום המגעים שלי עם ענף 6

י. זעירא:

זה לא עם סגן אלוף בנדמן.

ענף 6

ידין:

י. זעירא:

זאת אמרת,

אגרנט:

כן. אני שוב רוצה להדגיש, אני לא מוסמך פה

י. זעירא:

למסור פרטים על מבנה וארגון המחקר. זה לא

בתחום העבודה שלי, וגם הידע שלי פה לא שלם.

פגשתי את סא"ל בנדמן על מדרגות המטכ"ל

והחלפתי אתו דעות על המצב, והוא אמר לי, תשמע יוסי (באלו המלים), יש אצל

אריה (הוא תא"ל אריה שלו) ישיבות שלבסת תעניינה אותך, אז כדאי לך לקפוץ

לשם. אז את זה עשיתי, קיבלו אותי בברכה.

אני לא מבין, אתה אומר שהייתג נציג של 848

ידין:

במחקר.

אחרי שהגעתי לשם בפעם הראשונה, העניין התמסד

י. זעירא:

והמשכתי להופיע.

כלומר, עד אותה פגישה מקרית עם בנדמן אמת לא

ידין:

היית שם?

י. זעירא: לא הייתי שם, בפירוש לא. ומאז הייתי בעוד

שתי ישיבות. כלומר, הייתי בכשלוש ישיבות.

לנרוי: עד אז לא היה שום ייצוג של 848 במחקר?

י. זעירא: לא. אז הייתי נציג 848 בישיבות האלה.

לסקוב: מתי היתה הישיבה הראשונה?

י. זעירא: תאריכים אני באמת לא זוכר.

אגרנט: כמה פעמים היית שם?

י. זעירא: שלוש פעמים, לא זכור לי שהייתי יותר.

נבנצל: נתנו לך לדבר באופן חופשי?

י. זעירא: כל מה שרציתי יכולתי לומר.

נבנצל: והתיחסו לזה ברצינות?

י. זעירא: כן. פה אני רוצה לנגוע בכמה נקודות,

שמעו את כל מה שאני אמרתי ואני מניח שהתייחסו

ברצינות, אבל המסקנות שהגיעו אליהן היו מסקנות שלא חמיד הסכמתי אליהן.

אני רוצה לנגוע פה בכמה נקודות ברשות הועדה.

יריין: סלח לי רגע, אחרי כל ישיבה כזו, או אחרי כמה

ישיבות כאלה, הדברים האלה יצאו בלקטים.

את הלקטים האלה ראית או לא?

י. זעירא: אני ראיתי. אני בדרך כלל רואה את כל הלקטים

ואני בהחלט מביע התנגדות. הבעתי התנגדות לכמה

דברים, וגם חלק מאנשי מחלקת מחקר, ואני רוצה גם לזה להתייחס - הבעתי התנגדות

לקו ששלט שם.